

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG**

LƯU THANH HẢI

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG
GIÁO DỤC NGOÀI GIỜ LÊN LỚP CỦA HIỆU TRƯỞNG
TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
HUYỆN SƠN HÀ TỈNH QUẢNG NGÃI**

**Chuyên ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 60.14.05**

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ GIÁO DỤC HỌC

Đà Nẵng - Năm 2012

**Công trình này được hoàn thành tại
ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG**

Người hướng dẫn khoa học: **TS. Huỳnh Thị Thu Hằng**

Phản biện 1: **TS. Võ Nguyễn Du**

Phản biện 2: **PGS.TS. Nguyễn Hoàng Bảo Thanh**

Luận văn được bảo vệ tại hội đồng chấm luận văn Thạc sĩ Giáo dục học họp tại Đại học Đà Nẵng vào ngày 08 tháng 6 năm 2012

Có thể tìm hiểu luận văn tại:

- Trung tâm Thông tin - Học liệu Đại học Đà Nẵng
- Thư viện Trường Đại học Sư phạm Đại học Đà Nẵng.

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài:

Trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, đặc biệt khi nước ta đã là thành viên của tổ chức kinh tế thế giới WTO thì giáo dục và đào tạo được coi là yếu tố hàng đầu, có vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy phát triển nền kinh tế nước nhà.

Giáo dục được hiểu là một hiện tượng xã hội mà bản chất là sự tiếp nối kinh nghiệm xã hội-lịch sử qua các thế hệ. Quá trình giáo dục được tổ chức, thực hiện một cách có ý thức theo chuẩn mực của xã hội. Giáo dục có mục tiêu, nội dung, phương pháp và các hình thức tổ chức xác định. Mục tiêu cuối cùng của giáo dục nhằm phát triển toàn diện nhân cách của người được giáo dục mà chủ yếu là học sinh.

Trong những năm gần đây, Giáo dục - Đào tạo của huyện Sơn Hà đã có những khởi sắc, mạng lưới trường lớp được chú trọng đầu tư, chất lượng chuyên môn ngày càng được nâng lên, hiệu quả của công tác hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp được các nhà trường chú trọng. Tuy nhiên, do địa bàn của huyện rộng dân cư sống thưa thớt, hơn thế nữa huyện Sơn Hà là nơi sinh sống của 08 dân tộc anh em trong đó dân tộc Hrê chiếm gần 82% dân số, cho nên trong công tác giáo dục nói chung và công tác quản lý các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp hiện nay vẫn còn nhiều lúng túng về phương pháp, hình thức tổ chức và công tác quản lý của hiệu trưởng các nhà trường còn nhiều điều bất cập. Xuất phát từ những lý do nêu trên, tôi lựa chọn đề tài nghiên cứu **“Biện pháp quản lý hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp của Hiệu trưởng các trường THPT huyện Sơn Hà tỉnh Quảng Ngãi”**

2. Mục tiêu nghiên cứu:

Đề xuất các biện pháp quản lý góp phần nâng cao chất lượng hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp, đồng thời góp phần giáo dục toàn diện cho học sinh các trường THPT huyện Sơn Hà.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu:

3.1. Khách thể nghiên cứu

3.2. Đối tượng nghiên cứu

4. Giả thuyết khoa học:

Những biện pháp quản lý hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp nếu được xây dựng phù hợp với thực tế của nhà trường, đặc điểm của địa phương, tận dụng và phát huy được sức mạnh của các tổ chức trong nhà trường và ngoài xã hội thì sẽ góp phần nâng cao hiệu quả công tác giáo dục học sinh thông qua các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

5. Nhiệm vụ nghiên cứu:

- Nghiên cứu cơ sở lý luận của công tác quản lý hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp của Hiệu trưởng các trường THPT

- Khảo sát, đánh giá thực trạng công tác quản lý của Hiệu trưởng về các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở các trường THPT huyện Sơn Hà tỉnh Quảng Ngãi

- Đề xuất một số biện pháp quản lý của Hiệu trưởng về các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở bậc học THPT

6. Phương pháp nghiên cứu:

6.1. Nhóm phương pháp nghiên cứu lý thuyết

6.2. Nhóm phương pháp nghiên cứu thực tiễn

6.3. Nhóm phương pháp bổ trợ.

7. Phạm vi nghiên cứu:

7.1. Khảo sát thực trạng về công tác quản lý hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp của Hiệu trưởng các trường THPT

7.2. Xác lập các biện pháp quản lý hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp của Hiệu trưởng các trường THPT Huyện Sơn Hà nhằm nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện cho học sinh

8. Cấu trúc luận văn:

Mở đầu: Đề cập những vấn đề chung của đề tài.

Nội dung nghiên cứu: Gồm 3 chương

- **Chương 1:** *Cơ sở lý luận về quản lý các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp của Hiệu trưởng trường THPT*

- **Chương 2:** *Thực trạng công tác quản lý các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp của Hiệu trưởng các trường THPT huyện Sơn Hà tỉnh Quảng Ngãi*

- **Chương 3:** *Một số biện pháp quản lý nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở các trường THPT huyện Sơn Hà tỉnh Quảng Ngãi*

Kết luận và kiến nghị

Tài liệu tham khảo

Phụ lục

Chương 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG

GIÁO DỤC NGOÀI GIỜ LÊN LỚP CỦA

HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG

1.1. Tổng quan các vấn đề nghiên cứu:

1.1.1. Ở nước ngoài:

Từ thế kỷ XV Ông Thomas (1478-1535) là một trong những nhà giáo dục thời kỳ phục hưng, ông đòi hỏi giáo dục nhằm phát triển nhiều mặt ở trẻ em như về thể chất, đạo đức, trí tuệ và kỹ năng lao động. Theo ông, lao động là nghĩa vụ của mọi người, song mỗi ngày chỉ làm việc 6 giờ, thời gian còn lại để học văn hóa và sinh hoạt xã hội. Đây chính là tiền nói tiếng bộ của loài người về lĩnh vực giáo dục trong thời kỳ văn hóa phục hưng.

Đến thế kỷ thứ XX ông A.X. Ma-ca-ren-cô (1888 – 1939) nhà sư phạm nổi tiếng nước Nga đã nói về tầm quan trọng của công tác giáo dục học sinh ngoài giờ học: “ các vấn đề giáo dục, phương pháp giáo dục không hạn chế trong các vấn đề giảng dạy, lại càng không hạn chế quá trình giáo dục chỉ thực hiện trên lớp học, mà đáng ra phải là trên mỗi mét vuông đất nước chúng ta...Nghĩa là trong bất kỳ hoàn cảnh nào cũng không được quan niệm rằng công tác giáo dục chỉ được tiến hành trên lớp. Công tác giáo dục chỉ đạo toàn bộ não bộ của trẻ”. [1]

1.1.2. Ở Việt Nam

Luật giáo dục năm 2005 có ghi: “ Mục tiêu của giáo dục là đào tạo con người Việt Nam phát triển toàn diện, có đạo đức, tri thức, sức khỏe, thẩm mỹ và nghề nghiệp, trung thành với lý tưởng độc lập dân

tộc và chủ nghĩa xã hội; hình thành và bồi dưỡng nhân cách, phẩm chất và năng lực của công dân, đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc”.

Đã có công trình và các luận văn trên nghiên cứu về HĐGDNGLL. Tuy nhiên, những luận văn chúng tôi tiếp cận được chỉ tập trung giải quyết các vấn đề thực tiễn cụ thể ở một số địa bàn nghiên cứu khác nhau, đối tượng khu vực cũng khác nhau về HĐGDNGLL. Hiện nay, qua tìm hiểu chưa có tác giả nào nghiên cứu về thực trạng và đề ra các giải pháp để thực hiện công tác HĐGDNGLL ở các trường miền núi. Chính vì vậy tôi chọn đề tài “ ***Biện pháp quản lý hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp của Hiệu trưởng các trường THPT huyện Sơn Hà tỉnh Quảng Ngãi***”

1.2. Các khái niệm cơ bản của đề tài:

1.2.1. Quản lý, Quản lý giáo dục, Quản lý nhà trường

1.2.1.1. Quản lý:

Có nhiều khái niệm quản lý khác nhau, song chúng có cùng chung những dấu hiệu chủ yếu sau đây:

- Hoạt động quản lý được tiến hành trong một tổ chức hay nhóm xã hội.
- Hoạt động quản lý là những hoạt động có tính hướng đích.
- Hoạt động quản lý là những tác động phối hợp nỗ lực của các cá nhân nhằm thực hiện mục tiêu của tổ chức.

1.2.1.2. Quản lý giáo dục

Theo PGS.TS Đặng Quốc Bảo “ Quản lý giáo dục theo nghĩa tổng quát là hoạt động điều hành, phân phối các lực lượng xã hội nhằm đẩy mạnh công tác đào tạo thế hệ trẻ, theo yêu cầu phát triển xã hội.

1.2.1.3. Khái niệm về quản lý nhà trường

Quản lý nhà trường là đưa nhà trường từ trạng thái đang có, tiến lên một trạng thái phát triển. Bằng phương thức xây dựng và phát triển mạnh mẽ các nguồn lực giáo dục và hướng các nguồn lực đó vào phục vụ cho việc tăng cường chất lượng giáo dục là tổ chức quá trình giáo dục có hiệu quả đào tạo, giáo dục thế hệ trẻ.

1.2.2. Quản lý hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

1.2.2.1. Hoạt động giáo dục

Hoạt động giáo dục là tác động chủ đạo của người thầy, người học chủ động thực hiện hoạt động nhằm lĩnh hội tri thức khoa học, rèn luyện kỹ năng, kỹ xảo, phát triển trí tuệ, hình thành thế giới quan khoa học và phẩm chất, nhân cách.

1.2.2.2. Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp là một hoạt động giáo dục cơ bản được thực hiện một cách có mục đích, có kế hoạch, có tổ chức nhằm góp phần thực thi quá trình đào tạo nhân cách học sinh, đáp ứng những yêu cầu đa dạng của đời sống xã hội (vì thế, còn gọi là quá trình giáo dục ngoài giờ lên lớp)

1.2.2.3. Quản lý Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Từ khái niệm quản lý giáo dục và khái niệm hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp, theo chúng tôi, có thể định nghĩa: Quản lý hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp là quá trình tác động của chủ thể quản lý (hiệu trưởng và bộ phận giúp việc cho hiệu trưởng) đến tập thể giáo viên và học sinh được tiến hành ngoài giờ học trên lớp theo chương trình kế hoạch. Nó được tiến hành xen kẽ hoặc nối tiếp chương trình

dạy học trong phạm vi nhà trường hoặc trong đời sống xã hội, do nhà trường quản lý.

1.3. Những yếu tố ảnh hưởng đến HĐGDNGLL

1.3.1. Khái quát chung về hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

1.3.1.1. Vị trí HĐGDNGLL

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp là một bộ phận cấu thành trong hoạt động dạy học giáo dục.

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp là cầu nối tạo ra mối liên hệ hai chiều giữa nhà trường với xã hội.

1.3.1.2. Nhiệm vụ của HĐGDNGLL

Nhiệm vụ giáo dục về thái độ:

Nhiệm vụ giáo dục về kỹ năng

Nhiệm vụ giáo dục về nhận thức

1.3.1.3. Vai trò của HĐGDNGLL

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp là điều kiện và phương tiện để huy động sức mạnh cộng đồng tham gia vào quá trình đào tạo học sinh, vào sự nghiệp phát triển của nhà trường

1.3.2. Mục tiêu, nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

1.3.2.1. Mục tiêu HĐGDNGLL

Mục tiêu giáo dục: Trí dục; Đức dục; Thẩm mỹ; Thể chất; Lao động

Mục tiêu xã hội: Phát huy chức năng văn hóa, khoa học kỹ thuật của nhà trường ở địa phương.

1.3.2.2. Nội dung hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Hoạt động chính trị, xã hội, đạo đức, pháp luật

Tìm hiểu, ứng dụng KHKT, phục vụ học tập

Hoạt động lao động công ích, xã hội

Hoạt động văn hoá - nghệ thuật

1.3.2.3. Phương pháp tổ chức HĐGDNGLL

. Có thể sử dụng các phương pháp sau:

Phương pháp thảo luận nhóm; Phương pháp đóng vai; Phương pháp giải quyết vấn đề; Phương pháp giao nhiệm vụ; Phương pháp trò chơi; Phương pháp hoạt động nhóm nhỏ; Phương pháp diễn đàn

1.3.3. Nhận thức của các lực lượng giáo dục trong nhà trường về HĐGDNGLL

1.3.3.1. Nhận thức của các lực lượng giáo dục về HĐGDNGLL

Nhận thức của các lực lượng giáo dục nó trở thành yếu tố tích cực thúc đẩy việc xác định mục tiêu, nội dung, hình thức tổ chức phù hợp mang lại hiệu quả giáo dục. Ngược lại nếu nhận thức của các lực lượng giáo dục không đúng nó sẽ dẫn tới việc xác định mục tiêu, nội dung, hình thức tổ chức sai lầm hay việc thực hiện qua loa, hình thức hiệu quả giáo dục thấp.

1.3.3.2. Năng lực của người thực hiện chương trình HĐGDNGLL

Năng lực tổ chức điều hành các hoạt động của giáo viên là yếu tố quan trọng trong HĐGDNGLL, nhưng đồng thời cần có sự kết hợp với đoàn thanh niên trong nhà trường. Mối quan hệ giữa giáo viên chủ nhiệm và đoàn trường thực hiện tốt dẫn đến hiệu quả công tác GDNGLL rất cao và ngược lại

1.3.3.3. Sự hợp tác của phụ huynh học sinh

Nhà trường, gia đình và xã hội là ba cơ cấu xã hội mà sức mạnh tổng hợp của nó có liên quan mật thiết đến sự phát triển nhân cách của

thể hệ trẻ. Cùng với sự quản lý của nhà trường, sự quản lý của gia đình có ý nghĩa quan trọng đối với công tác giáo dục.

1.3.3.4. Công tác phối hợp với các lực lượng ngoài nhà trường

Nhà trường và các hội đoàn thể của địa phương phải có quy chế phối hợp hành động cụ thể, hội đoàn thể tại địa phương tuyên truyền, vận động, giải thích cho các bậc phụ huynh nắm rõ tầm quan trọng của công tác giáo dục ngoài giờ lên lớp, đồng thời cộng tác với các hội đoàn thể trong nhà trường phối hợp tổ chức các hoạt động ngoài giờ lên lớp liên quan đến tình hình của địa phương

1.3.3.5. Đặc điểm tâm lý của lứa tuổi học sinh THPT

Đặc điểm tâm lý của học sinh bậc THPT nói chung

Sự phát triển tâm lý mang tính quy luật. Ở lứa tuổi học sinh THPT ngự trị quy luật về tính mất cân đối tạm thời, tính mâu thuẫn và quy luật về tính không đồng đều của sự phát triển, thể hiện ở tất cả các lĩnh vực của nhân cách

Đặc điểm tâm lý của học sinh dân tộc Hrê

Đặc điểm tâm lý của học sinh dân tộc Hrê phụ thuộc vào rất nhiều yếu tố, song có hai yếu tố cơ bản đó là

Phong tục, tập quán và văn hóa của học sinh dân tộc Hrê

Địa bàn sinh sống của học sinh dân tộc Hrê

1.3.3.6. Nội dung, hình thức HĐGDNGLL

Nội dung chương trình phù hợp với lứa tuổi, phong phú, đa dạng cập nhật được các thông tin mở rộng kiến thức cho các môn học sẽ làm cho học sinh hào hứng, có tác dụng bổ trợ kịp thời giờ học trên lớp và giáo dục tư tưởng, kỹ năng sống cho học sinh

1.3.3.7. Cơ sở vật chất, tài chính để thực hiện chương trình HĐGDNGLL

Cơ sở vật chất, trang thiết bị là điều kiện thuận lợi giúp HĐGDNGLL đạt hiệu quả cao. Ngược lại, nếu cơ sở vật chất, trang thiết bị không đáp ứng với yêu cầu của hoạt động việc tổ chức thực hiện gặp rất nhiều khó khăn

1.3.3.8. Công tác quản lý HĐGDNGLL của Hiệu trưởng

Trong việc tổ chức quản lý thực hiện chương trình hoạt động GDNGLL người Hiệu trưởng phải biết tổ chức quản lý hoạt động một cách khoa học, hợp lý bởi nó có ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Phải tổ chức quản lý thực hiện chương trình HĐGDNGLL sao cho phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh của từng trường, phù hợp với tâm tư nguyện vọng, phù hợp với lứa tuổi của học sinh. Chất lượng HĐGDNGLL phụ thuộc vào việc tổ chức quản lý của Hiệu trưởng đối với hoạt động

1.4. Quản lý của Hiệu trưởng đối với hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp.

1.4.1. Bản chất của công tác quản lý HĐGDNGLL ở trường

Quản lý HĐGDNGLL trước hết là tác động có mục đích đến những tập thể giáo viên, học sinh nhằm tổ chức và phối hợp hoạt động của họ, động viên kích thích họ trong quá trình giáo dục. Vấn đề trung tâm trong quản lý là quan hệ quản lý

1.4.2. Mục tiêu của quản lý HĐGDNGLL

Muốn xác định được mục tiêu HĐGDNGLL cần căn cứ vào các mặt sau:

Mục tiêu phát triển toàn diện nhân cách

Mục tiêu thực hiện chức năng giáo dục

1.4.3. Nội dung quản lý của Hiệu trưởng đối với HĐGDNGLL

1.4.3.1. Quản lý hoạt động của chủ thể giáo dục

Quản lý mục tiêu giáo dục

Quản lý nội dung, chương trình giáo dục

Quản lý phương pháp giáo dục

Quản lý giáo viên

1.4.3.2. Quản lý hoạt động của học sinh

Huấn luyện phương pháp học tập cho học sinh, làm cho học sinh nắm được phương pháp học tập tích cực, đúng đắn ở trường và hiệu quả ở nhà. Giáo dục cho học sinh những kỹ năng cơ bản, giáo dục ý thức tổ chức kỷ luật khi tham gia học tập và các hoạt động

Quản lý việc xây dựng các điều kiện phục vụ cho công tác tổ chức HĐGDNGLL

Cơ sở vật chất là điều kiện tiên quyết cho nhà trường hình thành và đi vào hoạt động, là điều kiện không thể thiếu trong việc nâng cao chất lượng giáo dục

1.4.4. Quá trình quản lý của Hiệu trưởng về hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Người Hiệu trưởng chịu trách nhiệm quản lý toàn diện hoạt động giáo dục của nhà trường trong đó có HĐGDNGLL. Hệ thống, mục tiêu của Hiệu trưởng về HĐGDNGLL bao gồm:

- *Kế hoạch hóa HĐGDNGLL*
- *Tổ chức thực hiện kế hoạch HĐGDNGLL*
- *Chỉ đạo thực hiện*
- *Kiểm tra, đánh giá việc thực hiện kế hoạch HĐGDNGLL*

1.4.5. Phương pháp quản lý HĐGDNGLL

Phương pháp hành chính – tổ chức:

Phương pháp kinh tế (phương pháp kích thích)

Phương pháp tâm lý - xã hội

1.4.6. Thông tin trong quản lý hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Thông tin là phương tiện để thống nhất hoạt động của hệ thống giáo dục và hệ thống quản lý. Nó cung cấp đầu vào, là phương tiện để thay đổi cách cư xử, để tác động lên sự thay đổi.

Kết luận chương 1

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp là một hoạt động phong phú, đa dạng với nhiều nội dung và hình thức tổ chức khác nhau tùy theo điều kiện thực tế ở từng lớp, từng trường, từng địa phương. Mục đích của nhà giáo dục không phải là đã tổ chức được gì cho học sinh mà phải xem học sinh đã lĩnh hội được cái gì sau những giờ hoạt động ngoài giờ lên lớp ấy.

Chương 2

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC NGOÀI GIỜ LÊN LỚP TẠI CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN SƠN HÀ TỈNH QUẢNG NGÃI

2.1. Khái quát về tình hình kinh tế - xã hội và giáo dục - đào tạo của huyện Sơn Hà tỉnh Quảng Ngãi

2.1.1. Điều kiện tự nhiên và điều kiện kinh tế xã hội của huyện Sơn Hà

2.1.1.1. Điều kiện tự nhiên

2.1.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội

2.1.2. Tình hình kinh tế - xã hội huyện Sơn Hà năm 2011

*2.1.2.1. Tình hình kinh tế**2.1.2.2. Tình hình giáo dục –đào tạo***2.1.3. Tình hình giáo dục THPT huyện Sơn Hà năm học 2010-2011***2.1.3.1. Quy mô học sinh**2.1.3.2. Số lượng trường lớp**2.1.3.3. Đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên**2.1.3.4. Kết quả học tập của học sinh***2.2. Khái quát về quá trình khảo sát****2.3. Thực trạng về hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp các trường THPT huyện Sơn Hà tỉnh Quảng Ngãi**

Để đánh giá thực trạng các trường THPT trên địa bàn huyện Sơn Hà tỉnh Quảng Ngãi, chúng tôi đã trưng cầu ý kiến 08 cán bộ quản lý của 03 trường THPT Sơn Hà, THPT Quang Trung, THPT Phạm Kiệt; 40 giáo viên chủ nhiệm lớp; 06 cán bộ đoàn ở 03 trường THPT; 90 học sinh và 20 phụ huynh học sinh của 03 trường trên địa bàn huyện Sơn Hà tỉnh Quảng Ngãi. Kết quả nghiên cứu các mặt thể hiện như sau:

2.3.1. Nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên chủ nhiệm và cán bộ đoàn về hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Sự nhận thức của các nhà quản lý, của giáo viên chủ nhiệm và của cán bộ phụ trách Đoàn trường học đánh giá ở 2 mức rất quan trọng và quan trọng nhưng mức quan trọng chiếm tỷ lệ cao hơn.

2.3.2. Nhận thức của phụ huynh học sinh về vai trò của HĐGDNGLL

Các phụ huynh học sinh đều nhận thấy vai trò của hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp là rất quan trọng và cần thiết đối với quá trình

giáo dục của nhà trường. 100% phụ huynh học sinh được hỏi đều cho rằng hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp là rất quan trọng. Cho nên cần có sự phối hợp chặt chẽ với nhà trường trong công tác giáo dục học sinh.

2.3.3. Nhận thức của các lực lượng ngoài nhà trường đối với HĐGDNGLL

- 100% các lực lượng ngoài nhà trường đều cho rằng HĐGDNGLL là rất cần thiết và quan trọng trong công tác giáo dục

2.3.4. Thực trạng xây dựng kế hoạch của Hiệu trưởng, Ban chỉ đạo HĐGDNGLL

Kế hoạch chung cho toàn trường: Có 38% là Ban giám hiệu và 62% là thành phần ban chỉ đạo và ban giám hiệu

Kế hoạch cho từng khối: có 38% là Ban giám hiệu và giáo viên chủ nhiệm, có 62% là Đoàn thanh niên và giáo viên chủ nhiệm

Kế hoạch hoạt động cho từng lớp: Có 100% là Đoàn thanh niên và giáo viên chủ nhiệm.

2.3.5. Nhận thức của học sinh khi tham gia hoạt động GDNGLL

Đại đa số học sinh cho rằng: HĐGDNGLL là con đường học đi đôi với hành, giúp các em hiểu biết thêm nhiều điều mới mẻ trong kho tàng kiến thức và được hòa nhập trong cộng đồng, bổ ích đối với các em khi được tham gia hoạt động

2.3.6. Tính chủ động của học sinh khi tham gia HĐGDNGLL

Về phương pháp giáo viên giữ vai trò cố vấn, định hướng để học sinh tổ chức ở mức độ thoải mái, có 20% tỷ lệ chưa bao giờ thực hiện và ngược lại giáo viên đứng ra tổ chức cho học sinh thường xuyên chiếm tỷ lệ 45%, thoải mái là 30%

2.3.7. Công tác quản lý cơ sở vật chất, trang thiết bị, kinh phí phục vụ HĐGDNGLL của Hiệu trưởng

Cơ sở vật chất là điều kiện quan trọng để HĐGDNGLL đạt hiệu quả. Tuy nhiên, hiện nay tất cả ba trường trên địa bàn huyện Sơn Hà còn thiếu rất nhiều về sân chơi, bãi tập nhà thi đấu và các phòng chức năng. Cho nên, vai trò của người hiệu trưởng là rất quan trọng trong công tác tăng cường cơ sở vật chất phục vụ cho HĐGDNGLL

2.4. Thực trạng công tác quản lý HĐGDNGLL của Hiệu trưởng các trường THPT trên địa bàn huyện Sơn Hà

2.4.1. Công tác xây dựng cơ chế, cải tiến hệ thống quản lý về HĐGDNGLL

100% ý kiến cho rằng việc lập kế hoạch HĐGDNGLL đã được thực hiện. Tuy nhiên, công tác xây dựng kế hoạch còn mang tính chung chung, chưa cụ thể, chưa phát huy hết vai trò chủ đạo của ban hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

2.4.2. Quá trình huy động các nguồn lực tài chính của nhà trường

Hiện nay cả ba trường trên địa bàn huyện Sơn Hà đều đang sử dụng nguồn tài chính được nhà nước cấp trong ngân sách để sử dụng cho hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp. Thỉnh thoảng mới có sự đóng góp của học sinh trong một số hoạt động nhỏ ở đơn vị lớp và sự ủng hộ của phụ huynh học sinh cho những hoạt động mang tính mùa vụ. Do đó, cần năng động, sáng tạo hơn nữa trong việc huy động nhiều nguồn lực phục vụ cho HĐGDNGLL

2.4.3. Công tác thi đua khen thưởng

Hầu hết những kết quả học sinh đạt được đều sử dụng hình thức tuyên dương tại đơn vị lớp và tiết chào cờ.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 2

Qua quá trình tìm hiểu thực trạng ở 03 trường THPT huyện Sơn Hà tỉnh Quảng Ngãi cho thấy HĐGDNGLL đã được các nhà trường quan tâm, có sự chỉ đạo tổ chức hoạt động của cán bộ quản lý, đối với các hoạt động không bắt buộc 03 trường đã thực hiện theo mục tiêu giáo dục, theo kế hoạch riêng phù hợp với điều kiện cụ thể của từng trường.

Chương 3

CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC NGOÀI GIỜ LÊN LỚP Ở CÁC TRƯỜNG THPT TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN SƠN HÀ TỈNH QUẢNG NGÃI

3.1. Các nguyên tắc chỉ đạo việc xác định các biện pháp

3.1.1. Quản lý HĐGDNGLL phải góp phần nâng cao chất lượng giáo dục

3.1.2. Các biện pháp quản lý HĐGDNGLL phải phù hợp với năng lực của cán bộ, giáo viên và nhu cầu rèn luyện của học sinh

3.1.3. Phát huy vai trò chủ động tích cực của cán bộ, giáo viên và học sinh lôi cuốn họ tự giác tham gia quản lý

3.1.4. Các biện pháp phải đảm bảo tính hệ thống tạo nên sức mạnh tổng hợp

3.1.5. Các biện pháp phải cụ thể, thiết thực, phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường

3.2. Đề xuất các biện pháp quản lý nhằm nâng cao chất lượng HĐGDNGLL các trường THPT trên địa bàn huyện Sơn Hà

3.2.1. Nhóm các biện pháp quản lý môi trường, xây dựng điều kiện tổ chức HĐGDNGLL

3.2.1.1. Xây dựng cơ chế cải tiến hệ thống quản lý của nhà trường

Mục đích của biện pháp

Nhằm gắn kết và phát huy sức mạnh trí tuệ của nhiều chủ thể giáo dục, có các hình thức hoạt động khác nhau và có một môi trường hoạt động vừa cởi mở, vừa thân thiện.

Nội dung, cách thức thực hiện

Thành lập ban chỉ đạo, xây dựng quy chế hoạt động

Những việc làm cụ thể

Xây dựng kế hoạch hoạt động hàng năm phải chu đáo, chi tiết và rõ ràng, trong đó chỉ rõ cơ chế chỉ đạo, phối hợp, trách nhiệm của tập thể, trách nhiệm của cá nhân về tổ chức thực hiện các HĐGDNGLL

3.2.1.2. Kế hoạch hóa hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Mục đích của biện pháp

Tạo ra định hướng, vạch ra con đường, đưa ra điều kiện thực hiện để giáo viên và học sinh chủ động tổ chức thực hiện các HĐGDNGLL

Nội dung, cách thức thực hiện

Khi xây dựng kế hoạch, nội dung phải mang tính tầm nhìn, gắn với mục tiêu giáo dục của ngành phát động, mục tiêu giáo dục của nhà trường, bám sát chủ đề năm học

Những việc làm cụ thể:

Ngay từ đầu năm học, Hiệu trưởng yêu cầu Ban chỉ đạo HĐGDNGLL hoàn thành bản kế hoạch chương trình hoạt động để trình duyệt, chỉ đạo các tổ chuyên môn, giáo viên bộ môn, tổ chủ nhiệm, giáo viên chủ nhiệm thực hiện các hoạt động

3.2.1.3. Đa dạng hóa môi trường và hình thức tổ chức HĐGDNGLL

Mục đích của biện pháp

Tăng tính hấp dẫn của HĐGDNGLL, tạo ra sự hứng thú đối với học sinh

Nội dung và cách thức thực hiện

Chủ đề, hình thức tổ chức hoạt động luôn luôn mới lạ, đa dạng

Những việc làm cụ thể:

Các trường phải có kế hoạch dài hạn (3 năm) tương ứng với thời hạn của một cấp học để có kế hoạch trang bị ổn định và chắc chắn cơ sở vật chất trong kế hoạch hoạt động năm học có mục kinh phí dành cho các hoạt động

3.2.1.4. Phát huy và sử dụng cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ HĐGDNGLL

Mục đích của biện pháp:

Phát huy thế mạnh các nhà trường, địa phương và tạo điều kiện thuận lợi cho việc tổ chức thực hiện nội dung HĐGDNGLL đạt hiệu quả.

Nội dung, cách thức thực hiện

Khuyến khích động viên học sinh tìm tòi tạo ra những trang thiết bị, phương tiện đơn giản phục vụ cho hoạt động phù hợp với điều kiện, khả năng của lớp, của trường và phù hợp với địa phương

Những việc làm cụ thể:

Ban chỉ đạo hoạt động GDNGLL phải có kế hoạch xây dựng cơ sở vật chất trước mắt và lâu dài cho nhà trường bằng các nguồn lực

3.2.1.5. Huy động các nguồn lực tài chính từ trong và ngoài nhà trường

Mục đích của biện pháp:

Tận dụng nội lực, huy động ngoại lực để đầu tư tăng cường cơ sở vật chất, trang thiết bị, sân chơi, bãi tập phục vụ cho hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp.

Nội dung và cách thức thực hiện:

Tài chính là một trong những yếu tố quan trọng tạo nên sự thành công của chương trình hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Những việc làm cụ thể:

Ngay từ đầu năm học Hiệu trưởng phải xây dựng kế hoạch tài chính từ ngân sách được

3.2.2. Nhóm biện pháp tác động đến các lực lượng trong và ngoài nhà trường

3.2.2.1. Tuyên truyền nâng cao nhận thức về hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp đến cán bộ, giáo viên, nhân viên trong toàn đơn vị

Mục đích của biện pháp:

Giúp các thành viên trong hội đồng nhà trường hiểu đúng về HĐGDNGLL dẫn đến sự nhất trí và cam kết trong hành động

Nội dung, cách thức thực hiện

Tuyên truyền nâng cao nhận thức về tác động vai trò HĐGDNGLL cho cán bộ, giáo viên, nhân viên

Những việc làm cụ thể:

Trưởng ban huy động các phương tiện tuyên truyền trước hết là văn bản pháp luật như Luật giáo dục, điều lệ trường THPT...

3.2.2.2. Tổ chức bồi dưỡng cho GVCN, cán bộ đoàn về HĐGDNGLL

Mục đích của biện pháp:

Nâng cao sự hiểu biết về vai trò của HĐGDNGLL đối với việc hình thành nhân cách cho học sinh

Nội dung và cách thức thực hiện:

Mỗi giáo viên và từng cán bộ đoàn khi họ được trang bị đầy đủ những thông tin và kỹ năng về hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp thì công tác tiến hành sẽ trở nên dễ dàng và mang lại hiệu quả cao.

Những việc làm cụ thể:

Tổ chức các đợt tập huấn cho giáo viên và cán bộ đoàn về việc xây dựng nội dung, chương trình, phương pháp, hình thức tổ chức
3.2.2.3. Phối hợp cùng cha mẹ học sinh để tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Mục đích của biện pháp:

Có sự thống nhất về biện pháp giáo dục, có điều kiện tổ chức nhiều hoạt động, sự tham gia nhiều lực lượng khác nhau

Nội dung và cách thức thực hiện

Mọi hoạt động của nhà trường có thành công hay không một phần là được sự ủng hộ và đồng thuận của gia đình học sinh

Những việc làm cụ thể:

Lập kế hoạch phối hợp quản lí, căn cứ vào tình hình thực tế của địa phương, nhà trường lập kế hoạch với Ban đại diện cha mẹ học sinh để thực hiện

3.2.3.4. Tổ chức tuyên truyền và nâng cao nhận thức của các lực lượng ngoài xã hội thực hiện

Mục đích biện pháp:

Tận dụng tiềm năng của xã hội và huy động được các tổ chức, cá nhân có khả năng phối hợp cùng nhà trường tổ chức thực hiện hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp.

Nội dung và cách thức thực hiện:

Trong việc thực hiện chương trình hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp, lực lượng ngoài nhà trường đóng góp một phần đáng kể cho sự thành này

Những việc làm cụ thể:

Ban chỉ đạo cần nắm những thông tin về tình hình kinh tế, xã hội của địa phương, hoạt động của các doanh nghiệp...khéo léo tác động để lôi cuốn họ vào bàn bạc đề xuất góp ý đi tới thống nhất chương trình hành động

3.2.3. Nhóm biện pháp quản lý học sinh tham gia HĐ GDNGLL

3.2.3.1. Tổ chức tuyên truyền nâng cao nhận thức của học sinh về hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Mục đích của biện pháp:

Giúp cho các em hiểu một cách đầy đủ về vị trí, vai trò, tác dụng của HĐGDNGLL

Nội dung và cách thức thực hiện:

Học sinh vừa là đối tượng để nhà trường thực hiện các HĐGD vừa là chủ thể tích cực của các hoạt động giáo dục do nhà trường tổ chức

Những việc làm cụ thể:

Hoạt động giáo dục NGLL là hoạt động tự giác của học sinh. Do đó, Ban chỉ đạo HĐGDNGLL giao nhiệm vụ tuyên truyền, vận động học sinh tham gia hoạt động giáo dục ngoài đạt hiệu quả

3.2.3.2. Tổ chức bồi dưỡng các kỹ năng về hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp cho học sinh

Mục đích của biện pháp:

Giúp cho các em có những kỹ năng cơ bản về HĐGDNGLL

Nội dung và cách thức thực hiện:

Để nâng cao hiệu quả việc bồi dưỡng các kỹ năng HĐGDNGLL cho học sinh, cần dựa trên kế hoạch chung của nhà trường

Những việc làm cụ thể:

Nhà trường thông qua đoàn trường chọn lựa một số học sinh nổi trội, tập huấn cho các em học sinh những kỹ năng cơ bản và giao nhiệm vụ cho các em về lớp tập huấn lại cho tập thể của lớp mình.

3.2.3.3. Cải tiến công tác thi đua, khen thưởng cho học sinh trong quá trình tổ chức HĐGDNGLL

Mục đích của biện pháp:

Nhằm tạo ra động lực kích thích các em học sinh tự giác tham gia HĐGDNGLL đạt kết quả

Nội dung, cách thức thực hiện:

Đưa thi đua vào từng hoạt động cụ thể khi tổ chức HĐGDNGLL

Những việc làm cụ thể:

Xây dựng các danh hiệu thi đua phù hợp với từng hoạt động cụ thể.

3.3. Mối quan hệ của các nhóm biện pháp

3.4. Tổ chức khảo nghiệm các biện pháp

Kết quả khảo nghiệm: Tám biện pháp đề xuất điều được cán bộ, giáo viên và phụ huynh đánh giá mức độ cần thiết và khả thi chiếm tỷ lệ cao, trong đó có 4 biện pháp chiếm tỷ lệ 100%, 04 biện pháp trên

mức 90% đánh giá ở mức độ cần thiết và khả thi, còn mức độ không cần thiết và không khả thi chiếm tỷ lệ rất thấp.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 3

Qua nghiên cứu và khảo sát thực tế chúng tôi xây dựng 3 nhóm với 12 biện pháp quản lý HGDNGLL đối với các trường học mà có đồng bào dân tộc thiểu số chiếm đa số, nhằm khắc phục những hạn chế, mặt tồn tại mà các trường đang mắc phải, phát huy tác dụng của môn học và để học sinh tận hưởng một cách hoàn thiện hơn

KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

1. Kết luận

HGDNGLL là một bộ phận trong quá trình giáo dục toàn diện để hình thành và phát triển nhân cách cho học sinh, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục trong nhà trường. Giúp các em học sinh tạo lập năng lực thích ứng cao, hình thành kỹ năng sống, chuẩn bị hành trang cho các em bước vào cuộc sống đa dạng và luôn biến đổi, đào tạo nên những con người đáp ứng yêu cầu của nền kinh tế tri thức.

2. Kiến nghị

2.1. Đối với Bộ GD-ĐT

- Bộ GD-ĐT nên đưa HGDNGLL vào các trường sư phạm và trở thành một chuyên ngành đào tạo riêng
- Nên có bộ tiêu chí đánh giá xếp loại, cho điểm giống như các môn học văn hóa.

2.2. Đối với Sở GD-ĐT Quảng Ngãi

- Xây dựng bộ tiêu chí, tiêu chuẩn về tổ chức thực hiện HGDNGLL thống nhất trên toàn tỉnh để các nhà trường căn cứ vào đó xây dựng kế hoạch cho phù hợp.
- Sở GD-ĐT nên thành lập một ban chỉ đạo cấp Sở về HGDNGLL nhằm để xây dựng kế hoạch, các tiêu chí, tiêu chuẩn, kiểm tra, đánh giá việc thực hiện ở các trường.
- Ngân sách đầu tư cho giáo dục nên hỗ trợ một phần cho các trường vùng sâu, vùng xa để đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị .

2.3. Đối với các nhà trường và chính quyền địa phương

- Khuyến khích những giáo viên có những sáng kiến kinh nghiệm về HGDNGLL mang tính ứng dụng cao để họ tìm tòi nâng cao năng lực tổ chức thực hiện chương trình HGDNGLL.
- Bố trí ngân sách cho việc tổ chức thực hiện HGDNGLL, tăng cường cơ sở vật chất, mua sắm trang thiết bị.
- Tăng cường mối quan hệ giữa nhà trường với chính quyền địa phương nhằm tranh thủ sự ủng hộ của các hội đoàn thể tại địa phương tham gia vào các HGDNGLL.